

Geýilýän geýimler türkmenler arasynda

Category: Jemgyýetçilik tankydy, Kitapcy, Sözler

написано kitapcy | 22 января, 2025

Geýilýän geýimler türkmenler arasynda GEÝILÝÄN GEÝIMLER TÜRKMENLER ARASYNDA

Orus bizi almazdan owal, şu geýilýän geýimleriň birisi hem ýokmuş, hemmesi üýtgeşik geýimdir. Emma her bir tüýsli täze geýim çykan wagtda: »Ony geýmek dürs däldir» diýip aýdarlar we ony geýgen adamny köp aýypladylar we aýdardylar: »Öz dini(ñi) üýtgeşdirdi» diýip. Weli biraz wagtdan soňra şol akmak gürrüni çykaran adamlar ýüzüne gara çekip, utanman, eýmenmän, geýimleri(ni) ýakymly görüp geýyäler.

Ilki wagtlar kaloş, mesi geýmekni hem günä diýip aýdandyrlar. İmdi kaloşny, mesini hem kim tapsa, derrew geýer. Günä diýip aýdandyrlar. İmdi kaloşny, mesini hem kim tapsa, derrew geýer. Günä diýen adamlar hem öňünden geýer utanman, hyjalat çekmän. Utançsyz, bihaýalygy bilmezler günä-sogap diýip çykararlar. Eger günä-sogapny, Şerigatny ýagşy bilsek, biz ئ turkmenler yza galmaždyk. Eger başga geýimleri geýmek günä bolup (dogrusy: bolsa) türkmenleriň özünden çykan ýeke geýim hem ýokdur. Ýalaňaç garyplar ýaly ýalaňaç gezmeliidir.

Bizden çykan gyrmazy köýnek we gyrmazy dondur. Ol matalaryň hem ýüpegi, köplenç, başga memleketeden gelýändir.

Gyrmazy köýnegi we gyrmazy dony türkmenler tä ýyrtylyanca ýuwmažlar olaryň reňki gider diýip. Onda hem biz ئ turkmenler ony parh etmän, gyrmazy don bilen gyrmazy köýnek etmek (bolmalysy: edinsek), dünýäde başga armanymyz ýokdur.

Bir gyrmazy aýal köýnekniň bahasy on baş manat bolur. Eger şu pullarga özümüzge arassa çitlerden we mawatlardan köýnek-balak, geýimlerimizni täzelesek, gyrmazy köýnek-balakdan müň mertebe ýagşy bolardy.

Aýallarymyz we erkeklerimiz çit köýnek-balakny geýmekni aýyp bilerler, emma olaryň kiriniň we deriniň ysyndan ýanlarynda

oturyp bolmaz, ony hiç parh etmezler. Çit geýim geýmekni günä bilerler, emma hiç kim utanmaz: musulmançylyknyň iň parz işi arassaçylykdyr. Geýim arassa bolmak (dogrusy: bolmasa), ten hiç wagt arassa bolmaz we öz geýimlermizni hapa saklamaklyk köp kesel getirer adamga.

Köpümiziň dulumyzda bir gysym un ýokdur. Emma gyrmazy don we ýigrimi-otuz manatlyk telpek alarmyz. Emma şol geýimlerimiziň hiç jana ýakemy ýokdur, zyýandan başga. Eý adamlar! Janyňzga haýpyňyz gelsin! Ýakymly geýimlerden geýiň! Bakmaň akmak adamlaryň sözlerine!

Muhammetguly ATABAÝEW.

»Ruznameýi Maweraýi Bahri Hazar», 07. IV.1915 ý. Jemgyýetçilik tankydy